

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра слов'янської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Смм Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 серпня 2024 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Польська мова (початковий рівень)**

Освітньо-професійна програма

Для освітніх програм різних спеціальностей

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Мороз Тетяна Олександрівна
Профайл викладача	https://ksf.khmnu.edu.ua/moroz-tetyana-oleksandrivna/
E-mail викладача	tatianamoroz94@gmail.com
Контактний телефон	093 146 57 23; 096 246 78 10
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9329
Консультації	Очні: середа – 13.00-14.20, УПЦ; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
В	Д	2	3	4	120	51	-	-	51		69			+	

Анотація навчальної дисципліни

Вивчення іноземних мов має вагоме значення, оскільки людина, знаючи мову іншої держави, розширює свій світогляд та отримує доступ до багатой спадщини історії та культури тієї чи тієї держави.

Як відомо, однією з найбільш поширених мов світу є польська мова, яка належить до сім'ї індоєвропейських мов, зокрема до підгрупи західнослов'янських. Українську та польську мову єднає не тільки спільне слов'янське походження. Близьке сусідство цих двох мовних спільнот протягом століть створювало можливість для взаємних історично сформованих контактів.

Дисципліна «Польська мова (початковий рівень)» передбачає вивчення польської мови з нуля. Том розрахована на здобувачів-початківців, які раніше не вивчали польську мову, або знають лише її основи.

При викладанні дисципліни використовуються методи навчання: словесні (розповідь викладача, бесіда пояснення, робота з текстом), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження) практичні (вправи, завдання, тестування).

Технології навчання: репродуктивні, проєктні, інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні, технології змішаного, перевернутого, дистанційного, контекстного навчання.

Інструменти ІКТ (PowerPoint, MOODLE, ZOOM, хостинг YouTube, месенджери (Viber, корпоративні

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Подати основи польської мови, навчити здобувачів читати та розуміти польські тексти, застосовувати лексичний і граматичний матеріал під час бесід, діалогів, дискусій; пояснити основні орфограми, показати здобувачам спорідненість польської та української мов; сформувати навички усного та письмового мовлення; допомогти здобувачам оволодіти польською мовою на рівні, що дозволить їм висловлювати свої думки як в усній, так і в письмовій формі.

Завдання дисципліни. Сприяти розвитку всіх компонентів мови (аудіювання, читання, письмо, усне мовлення), необхідних для володіння польською мовою на початковому рівні; допомогти здобувачам подолати мовний бар'єр у спілкуванні іноземною мовою; навчити здобувачів застосовувати знання польської мови у практичних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати навчання

Здобувач який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *знати* ключові поняття орфографії, морфології, орфоєпії (алфавіт, правила польського правопису, голосні та приголосні звуки в польській мові, правила літературної вимови, наголос у польській мові, форми дієслів – теперішній час, минулий час, майбутній час), основні формули польського мовленнєвого етикету, лексику польської мови в межах певних розмовно-побутових тем; *вміло володіти* технікою читання; *вміти* застосовувати теоретичний граматичний матеріал у мовленнєвій практиці, читати вголос тексти з дотриманням норм польської орфоєпії, спілкуватися польською мовою в різних ситуаціях повсякденного життя, правильно і зрозуміло висловлювати свої думки в усній та письмовій формі з використанням засвоєного лексичного матеріалу, правильно писати слова та словосполучення лексичного мінімуму; *застосовувати* норми сучасної польської літературної мови у практиці мовленнєвої діяльності.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	2	3	4	5	6
1	—	ПЗ 1. Польська мова серед інших слов'янських мов. Алфавіт. Вимова голосних та приголосних звуків	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Тренування вимови польських звуків	2	1, 2, 3, 4, 5, 17, 20, 23, 24
2	—	ПЗ 2. Основні правила польського правопису („u”, „ó”; „ą”, „ę”; „ż”, „rz”; „ch”, „h”). Наголос	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Робота над написанням польських літер	4	4, 15, 16, 20, 24.
3	—	ПЗ 3. Особливості польського мовленнєвого етикету (привітання, прощання, звертання, побажання, поздоровлення). Відмінювання дієслова <i>być</i> у теперішньому часі	Опрацювання граматичного та лексичного матеріалу. Укладання діалогу (знайомство)	2	1, 2, 3, 4, 5, 10, 15, 17, 20, 24.

4	—	ПЗ 4. Особові займенники (<i>oni/one</i>). Відмінювання дієслів <i>mieć, nazywać się</i> у теперішньому часі. Представлення себе	Опрацювання граматичного та лексичного матеріалу. Підготувати розповідь про себе.	2	1, 2, 3, 4, 15, 10, 16.
5	—	ПЗ 5. Вік людини (уживання <i>rok, lat, lata</i>). Кількісні та порядкові числівники	Виконання вправ на закріплення теоретичного матеріалу	3	1, 3, 4, 5, 15, 16, 23.
6	—	ПЗ 6. Мова. Походження. Національність. Відмінювання дієслова <i>mieszkać</i>	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Підготовка до словникового диктанту.	2	9, 16, 19, 20, 22, 24.
7	—	ПЗ 7. Погода. Дні тижнів, місяців. Часові відтинки. Особливості запису дат та назв місяців. Відмінювання іменника <i>tydzień</i>	Виконання вправ на закріплення теоретичного матеріалу. Підготовка до письмового опитування №1	3	2, 4, 5, 7, 19, 24.
8	—	ПЗ 8. Польська валюта (уживання <i>złoty, złote, złotych; grosz, grosze, groszy</i>)	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Проведення тестового контролю №1.	2	1, 2, 4, 6, 15, 16.
9	—	ПЗ 9. Котра година?. О котрій годині?	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Виконання вправ на закріплення	4	1, 2, 4, 6, 15, 16, 18, 21.
10	—	ПЗ 10. Рід іменників. Людина. Сім'я. Родинні стосунки	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Робота в парах. Розповідь про своє генеалогічне дерево	2	1, 3, 6, 8, 11, 13, 16, 23.
11	—	ПЗ 11. Дозвілля (захоплення, відпочинок). Присвійні займенники <i>mój, twój, wasz, nasz</i>)	Засвоєння граматичного та лексичного матеріалу.	3	2, 5, 8, 12, 15, 19, 23, 24.
12	—	ПЗ 12. Відмінювання дієслів <i>jeść, pójść, iść/chodzić,jechać/jeździć</i>)	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Виконання вправ на закріплення	2	2, 4, 7, 9, 12, 13, 16.
13	—	ПЗ 13. Особливості вживання польських прийменників	Підготовка до письмового опитування №2	3	11, 15, 16, 23.
14	—	ПЗ 14. Мое помешкання (опис	Опрацювання лексичного матеріалу. Проведення тестового контролю №2	2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16.

		квартири, назви приміщень)			
15	—	ПЗ 15. Зовнішній вигляд людини. Риси характеру. Відмінювання прикметників	Опрацювання лексичного та граматичного матеріалу.	3	1, 3, 6, 8, 17, 19.
16	—	ПЗ 16. Польські свята та традиції (порівняльний аналіз з українськими)	Виконання вправ на закріплення	2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 19.
17	—	ПЗ 17. Подорож. Типи транспорту. Дієслова на позначення руху	Опрацювання лексичного та граматичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання	3	1, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 16.
18	—	ПЗ 18. Назви частин тіла. Здоров'я і хвороби. Ознаки хвороби. Діалог "U lekarza". Конструкції <i>boli / bolą mnie</i>	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем.	4	1, 3, 5, 10, 16, 22.
19	—	ПЗ 19. Спорт. Види спорту. Спорт – це здоров'я	Виконання вправ на закріплення вивченого	2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 15, 18.
20	—	ПЗ 20. Плани на майбутнє. Відмінювання дієслова <i>być</i> у майбутньому часі	Засвоєння лексичного матеріалу.	3	1, 3, 4, 5, 7, 12, 13, 15, 16.
21	—	ПЗ 21. Професії. Відмінювання іменників в О.в.	Опрацювання лексичного та граматичного матеріалу	2	1, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 16.
22	—	ПЗ 22. Міжмовні омоніми («фальшиві друзі перекладача»)	Виконання вправ на засвоєння матеріалу.	3	1, 3, 4, 5, 6, 7, 15, 16.
23	—	ПЗ 23. Молодіжний сленг у польській мові	Повторення вивченого	2	1, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 16.
24	—	ПЗ 24. Правила вживання зворотного займенника <i>siebie (się)</i> .	Підготовка до підсумкової контрольної роботи	2	1, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 15, 16.
25	—	ПЗ 25. Дискримінація у польській мові (порівняльний аспект). Керування дієслів	Проведення підсумкового тестового контролю	5	1, 3, 4, 7, 12, 13, 15, 16.
26	—	ПЗ 26. Підсумкове заняття	Підбиття підсумків за семестр	2	

Примітка: * Лекції проводяться щотижня по одній годині, практичні заняття – щотижня по дві години.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил

академічної доброчесності (див. «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті», <https://cutt.ly/QMZTV0B>). Здобувач зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, усі домашні завдання і тести виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до атестації. До практичних занять здобувач має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>; п. 4 Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою).

Критерії оцінювання результатів навчання.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється шляхом усного / письмового опитування, тестування в MOODLE. Водночас оцінюється рівень практичних умінь шляхом виконання різноманітних аудиторних та домашніх завдань. Якщо студент отримав негативну оцінку з якогось виду роботи, то він повинен ліквідувати заборгованість в установленому порядку.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом позитивно, з урахуванням коефіцієнтів вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт. Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів Підготуйте відеопроєкт або презентацію на одну з тем:

1. Видатні польські постаті.
2. Фальшиві друзі перекладача.
3. Найкращі польські міста.
4. Польські традиції та обряди.
5. Відмінності у святкуванні Великодня в Україні та Польщі.
6. Найуживаніші польські імена.
7. Польський молодіжний сленг.
8. Польські страви.
9. Меми у польських ЗМІ.
10. Найпопулярніші польські фільми.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна робота	Підсумковий контроль
Усне опитування	Практичне заняття	Тестовий контроль	Контрольна робота	Індивідуальне домашнє завдання	Залік
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з п'ятидесяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 50.

Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–15	16–30	31–44	45–50
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 45 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЕКТС

Оцінка ЕCTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	
E	3,00-3,24	3	
FX	2,00-2,99	2	Незараховано Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Zadania różnego typu:

1) Proszę wybrać poprawną odpowiedź:

- Pan: Dzień dobry. ____ Paweł Kowalski.

– Pani: ____

a. Mam na imię / Bardzo dobrze.

b. Mam się / Co się nazywasz?

c. Nazywam się / Bardzo mi miło. Jestem Anna Pawlak

2) Proszę wpisać poprawną formę czasownika:

- Andrzej _____ (czytać) książkę.

3) Lat czy lata? Proszę wpisać poprawną odpowiedź:

- Beata ma 23 _____.

4) Proszę wybrać właściwą formę: - Ona jest ____

a. Angielką

b. Anglikiem

c. Anglika

5) Proszę wpisać poprawną formę przymiotnika:

- Paweł ma _____ (wysoki) brata.

6) Proszę utworzyć antonim do podanego wyrazu: - wysoki ≠ _____

7) Proszę podać formę rodzaju żeńskiego rzeczownika:

- aktor ~ _____

8) Proszę podkreślić poprawną formę czasu przeszłego:

- Dwa lata temu Maria studiowała / studiowałam we Wrocławiu.

9) Jeździć czy jechać, chodzić czy iść? Proszę wybrać poprawną odpowiedź:

- Zwykle do pracy ____ tramwajem, ale dzisiaj jadę taksówką.

a. jeżdżę

b. idę

c. chodzę

10) Proszę wpisać nazwę miesiąca:

- Dwa lata temu we ____ (IX) Kasia i Anna były w Warszawie

Рекомендована література

Основна література

1. Garncarek Piotr Czas na czasownik (B2). – Universitas, 2011. – 224 s.

2. Kowalska Marzena O biznesie po polsku: podręcznik do nauki języka polskiego. Wprowadzenie do języka biznesu. – Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, 2008.

3. Kubiak Bogusław Na łamach prasy, cz. I. Podręcznik do nauki języka polskiego. Ćwiczenia rozwijające sprawność czytania (C2). – Universitas, 2012. – 268 s.

4. Lipińska E. Dąbska E.G. Kiedyś wrócisz tu... Część I, Kraków, 2003.

5. Lipińska E. Dąbska E.G. Kiedyś wrócisz tu... Część II: By szukać swoich dróg i gwiazd, Kraków, 2005.

6. Lipińska Ewa Z polskim na Ty: podręcznik do nauki języka polskiego + CD. Poziom średni B1. Język polski dla cudzoziemców. – Universitas, 2010. – 296 s.

7. Małolepsza M., Szymkiewicz A. HURRA!!! Po polsku 1. Podręcznik studenta. Kraków, 2006.

8. Małolepsza M., Szymkiewicz A. HURRA!!! Po polsku 1. Zeszyt ćwiczeń. Kraków, 2005.

9. Mędak Stanisław Liczebnik też się liczy. Gramatyka liczebnika z ćwiczeniami. – Universitas, 2013. – 252 s.

10. Mędak Stanisław Praktyczny słownik łączliwości składniowej czasowników polskich. – Universitas, 2011. – 776 s.
  11. Mędak Stanisław Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich. – Universitas, 2013. – 368 s.
  12. Mędak Stanisław Słownik odmiany rzeczowników polskich. – Universitas, 2011. – 324 s.
  13. Miodunka Władysław, Cześć, jak się masz? Część I. Spotykamy się w Polsce. – Kraków: UNIVERSITAS, 2006. – 244 s.
  14. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Ćwiczenia funkcjonalno-gramatyczne dla cudzoziemców B2, C1. – UNIVERSITAS, 2011. – 464 s.
  15. Stemppek Iwona. Polski krok po kroku A1. Podręcznik studenta. – Wydawnictwo: Polish Courses.com. – 180 s.
  16. Stemppek Iwona. Polski krok po kroku A1. Zeszyt ćwiczeń. – Wydawnictwo: Polish Courses.com. – 103 s. 3.
- Kucharczyk Janusz, Zaczynam mówić po polsku. – WING, 1995. – 170 s.

Додаткова література

17. Bartnicka B., Jakiel. W., Jurkowski M., Wasilewska D., Wrocławski K. Uczymy się polskiego: Podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców. – Warszawa: Wiedza Powszechna, 2004. /cz. 1 – 143 s., cz. 2 – 285 s.
18. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego: Podręcznik dla cudzoziemców. – Warszawa: Wiedzapowszechna, 2000. – 278 s. •
19. Gałyga D. Ach, ten język polski!: Ćwiczenia komunikacyjne dla grup początkujących. – Kraków: Universitas, 2003. – 192 s.
20. Garncarek P. Czas na czasownik: Materiały do nauczania języka polskiego jako obcego. – Kraków: Universitas, 2004. – 221 s.
21. Miodunka W. Cześć, jak się masz?: Podręcznik do nauki języka polskiego dla początkujących. – Kraków: Universitas, 2002. – 276 s.
22. Pyzik J. Przygoda z gramatyką: Fleksja i słowotwórstwo imion. – Kraków: Universitas, 2003. – 462 s.
23. Szelc-Mays M., Rybicka E. Słowa i słówka: Podręcznik do nauczania słownictwa i gramatyki dla początkujących. – Kraków: Universitas, 2003. – 100 s.
24. Зволінський В.С. Практикум з граматики польської мови. Іменні частини мови та прислівники. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 171 с.

Інформаційні ресурси:

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни). Пошук – Кафедра слов'янської філології, «Польська мова (початковий рівень) вибіркова дисципліна (Мороз Т.О.)». <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9329>
2. Електронна бібліотека університету. URL : http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.
3. Інституційний репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.